

Posudek oponenta diplomové práce katedra pedagogiky FF UK v Praze

Jméno a příjmení studentky:

Název práce: Přesvědčení učitelů na základní škole o možnostech individualizace ve výuce
a její realizace v edukačním procesu.

Vedoucí práce: H. Kasíková

Oponent práce: J. Valenta

Technické parametry práce:

Počet stránek textu: 84 (celek s přílohami 102)

Počet titulů v seznamu literatury: 44

Formální zpracování

Jazykové vyjádření (dodržování pravopisné normy,
stylistické schopnosti, zvládnutí odborných výrazů)

1	2	3	4
---	---	---	---

x			
---	--	--	--

Zacházení s odbornou literaturou a prameny (citace,
parafráze, odkazy, dodržení citačních norem)

x			
---	--	--	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu,
průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

x			
---	--	--	--

Metody práce

Metodologie (logika výzkumu; řídicí formulace;
stanovení cíle apod.)

	x		
--	---	--	--

Vhodnost použitých metod v celku práce

	x		
--	---	--	--

Využití výzkumných empirických metod

	x		
--	---	--	--

~~Využití novýzkumných praktických zkušeností~~

--	--	--	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Naplnění cílů práce

	x		
--	---	--	--

Vyváženost a logická souvislosti teoretické a praktické části

x			
---	--	--	--

Návaznost kapitol a subkapitol

x			
---	--	--	--

Odborný vklad, použitelnost
výsledků v praxi

	x		
--	---	--	--

Vhodnost prezentace závěrů práce

x			
---	--	--	--

Klady, nedostatky, celkové hodnocení práce, otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

Připadla mi role oponenta. Tudíž budu oponovat. Nejde o nic osobního. „Oponent“ je role, která je profilována primárně odbornými pravidly. Takže to tak berte, prosím. Posudek bude mít formu komentářů k četbě. Shrnutí bude v závěru posudku. Místa k diskusi u obhajoby budou vyznačena takto: ?

– Úvod: Cíle teoretické i empirické části vyloženy. Sice obecně, ale srozumitelně.

– Teoretická část

... je zpracována na základě spolehlivých a náležitých zdrojů. Formulační nebo „grafické“ problémy viz níže.

– s. 21n.: Kapitoly **6.2 MOŽNOSTI INDIVIDUALIZACE A DIFERENCIACE V SOUČASNÉ ŠKOLE** a **6.3 TYPY INDIVIDUALIZACE** se mi jeví (po předchozích kapitolách) svými (poměrně obecnými) obsahy jaksi zbytné ...

– s. 35: Terminologicky i obsahem je problematické otevření kapitoly nazvané „**8.2 RÁMCOVÝ VZDĚLÁVACÍ PLÁN**“: „Jedná se o systém kurikulárních dokumentů pro vzdělávání žáků od 3 do 19 let. Národní program rozvoje vzdělávání v České republice (tzv. Bílá kniha) je zakotvený v zákoně č. 261/2004 Sb. ...“.

a) RV „plán“ neexistuje;

b) školský zákon má č. 561;

c) v poslední platné verzi už je Národní program ... škrnut. V předchozí, z února 2019, sice ještě je, ale už tak jako tak neplatil ...

– tamtéž - dále: Bílá kniha je tedy již mimo platnost, a to od okamžiku schválení nového dokumentu podobného typu. Kterého? ?

– Empirická část:

– s. 38 – 40: Řídící „aparát“ výzkumu. Akceptovatelný, postupně konkretizovaný. Nicméně pár poznámek:

a) Formulace problému neobsahuje „lege artis“ problém ve smyslu vymezení neznalosti. Jde spíše o opětovnou formulaci tématu.

b) Je samozřejmě dobře, že se zkoumaná materie konkretizuje ve formě šesti výzkumných cílů, tedy de facto oblastí toho, co bude předmětem zkoumání, dílčích témat atd. U předložených formulací si ale nejsem jist, zda všechny spolehlivě směřují skutečně k přesvědčení a ne jen ke zjištění např. názoru nebo jen věcné informace. A ne každý „názor“ musí být součástí přesvědčení.

c) Ani z cílů vycházející otázky pro výzkumu tuto nejistotu nerozptýlí – spíše naopak. Takže uvidíme, jak bude s otázkami-cíli naloženo dále ...

– s. 41: Výrok „Pro zkoumání konkrétních jevů je kvalitativní výzkum vhodným prostředkem zejména proto, že umožňuje interpretovat a popsat situaci na základě vyjádření dojmů, pocitů a zkušeností respondentů“ může vyvolat dojem, že kvantitativní výzkum se pro zkoumání „konkrétních jevů“ nehodí. Tak jen upozorňuji, že pokud jde o zjišťování „konkrétních jevů“, pak nejde ani tak o kvali- nebo kvanti-„design“, ale spíše o to, které „konkrétní jevy“ jsou zkoumány.

– s. 43: Prosím o zpřesnění toho, jaký typ výběru vzorku byl tedy využit. ?

– s. 44: Je mi líto, ale označení „11.1.1 KAZUISTIKY“ není v pořádku. Nejedná se o kazuistiku ... proč? ?

– s.44n.: Možná nejsem s to číst pozorněji, ale uniká mi, kde se vzaly u všech respondencí opakující se stejné „kategorie“. Otázkám explicitně odpovídá jen č.1. Pokud měly kategorie vzniknout až po ókodování pěti různých rozhovorů („Následně kódy zobecním a stanovím nadřazené kategorie kódů.“ – s .41), jak to, že jsou u všech respondentek stejné? ?

– s. 64: Ad: „11.1.2 ZOBECNĚNÍ VÝSLEDKŮ KAZUISTIK“. ... jest ovšem otázkou, nakolik má kvali-výzkum za úkol zobecňovat ...

– s. 72: Odpovědi na otázky: Ze získaného materiálu jsou takto možné.

– s. 78: Závěry: přehledné.

– ...ovšem ještě dvě poznámka:

Ať dělám, co dělám, i po celé četbě si myslím, že se tu „přesvědčení“ zkoumají jen opravdu částečně. Je mi jasné, že problematika přesvědčení je nahlížena z různých stran a

žongluje se tu s různými pojmy (trochu se tím zabývám ...). Např. pokud vezmu do hry vymezení „Přesvědčení – soubor názorů a postojů, který vyjadřuje zaujetí určitého hodnotícího stanoviska a který pokládáme bez výhrad za správný a ke kterému výrazně citově lneme.“, pak si mohu opravdu myslet to, co zde píšu. Ostatně i Straková zmiňuje např. podíl emotivity (afektivity) a „behaviorálu“. Myslím, že výsledkem výzkumu jsou převážně běžné názory a verbalizace zkušenosti a vědomosti.

– Zde něco ke grafice:

– s. 12 - 13: „Což potvrzují (Kasíková, Valenta, 1994, s. 8), kde...“; : Soubor charakteristik, jež jsou nazývány individuální zvláštnosti žáků ...“.

– s. 17: „(Váňová in. Kasíková ...)“

Doporučení k obhajobě: Práci doporučuji k obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: velmi dobře

Datum, podpis:
22. VIII. 2020

Josef Valenta